

עין משפט‏ **נר מצוה**

ד:

ואיבעית אימא בטומאה דרבנן. לא נא לתרן דאפילו אי הוי דבר שיש צו דעת לישאל דאמי שפיר דמה לו לתרן זה כיון דאמת הוא דכבר ומדף אין צהס דעת לישאל אלא מתרן אפי' אין לתלות באדם טהור כמו צנפילה לפי שהנפילה קרוזה לודאי כמו

סבוצר המקשה אמי שפיר דאיירי בטומאה דרבנן ואיירי צנגדי עס הארץ לפרושים ורש"י דפי' צנגדי פרושים דהוי מדרס לאוכלי תרומה נראה סבוצר שעתה צא לתרן אפי' בשיש צו דעת לישאל ולכן לא רצה לפרש צנגדי ע"ה לפרושים משום דהתם לא היינו מקילין כדאמרין בשבת פ"ק (דף טו:) דעל ו' ספיקות שורפין את התרומה וחשיצ צגדי ע"ה דעל ודאי מגען שורפין ועל ספק מגען תולין (וחשיצ צגדי ע"ה):

וולפי שיטמו היה יכול לפרש דס"ד דמקשה דמדף היינו צגדי עס הארץ ושמא לא פירש כן משום דנכ"ח איקרי מדף עליונו של צו וכן נמשכת זצין פ"ה [מ"צ] וצעדיות פ"ו [מ"צ]:
ח‏ **ב**‏ **א**‏ **אשה** שיש לה וסת דיה שעתה. תימנה למה הפסיק ושנה המשמשת צעדים ה"ל למימיני מיד כיצד דיה שעתה וי"ל דקמ"ל אע"ג כדלמר צגמרל אע"ג דתמן לקמן דיש לה וסת זריכה לשמש צעדים דמדף היו עליונו של צו (דף יא.) אע"ג שאמרו דיה שעתה זריכה להיות צדוקת ‏(י) הכא תנא ליה לאשמועינן דאומה דזיקה חשונה היא למעט מעט לעת דהוי חדוש כדלמר' צגמרל ודלקמן היינו צד' נשים דדיין שעתן והא דמשמע הכא דאפי' אותן דדיין שעתן זריכין דזיקה וצטילה צנות כותים (לקמן דף נה:) תמן דכל י"א שצין נדה לנדה הכי היא צחזקת טהרה ומפרש צגמרל דאינה זריכה דזיקה ואפ"ה קאמר התם דמטמא מעל"ע צע"ה ‏(ס) אפרש לשם:

ממעטת על יד מעת לעת אמר רבה מאי טעמייהו דרבנן אשה מרגשת בעצמה א"ל אביי אם כן תהא דיה שעתה ורבה ‏ע^ו לחודי לאב"י הוא דבעי אלא מאי טעמייהו דרבנן כי הא דאמר רב יהודה אמר שמואל ‏ה^ו חכמים תקנו להן לבנות ישראל שיהו בודקות עצמן שחרית וערבית שחרית להבשיר טהרות של לילה וערבית להבשיר טהרות של יום וזו הואיל ולא בדקה הפסידה עונה מאי עונה עונה יתירה א"ל רב פפא לרבא והא זימנין משכחת לה ג' עונות במעת לעת השוו חכמים מדותיהן שלא תחלוק במעת לעת ‏(ה) איבעית אימא ‏א^ו שלא יהא חוטא נשכר מאי בינייהו איכא בינייהו דאתניסה ולא בדקה: כל אשה שיש לה וסת [וכו']:‏ לימא מתני' ר' דוסא היא ולא רבנן ‏ד^ותנאי ‏ר^ו א"א אומר ארבע נשים דיין שעתן בתולח מעוברת מניקה וזקנה ‏ו^ו ר' דוסא אומר כל אשה שיש לה וסת דיה שעתה אפילו תימא רבנן עד כאן לא פליגי רבנן עליה דר' דוסא אלא שלא בשעת וסתה אבל בשעת וסתה מודו ליה ומתניתין בשעת וסתה ודברי הכל מכלל דר' דוסא אפילו שלא בשעת וסתה אמר מאן תנא להא דת"ר אשה שיש לה וסת כתמה טמא למפרע שאם תראה שלא בשעת וסתה מטמאה מעת לעת נימא רבנן היא ולא רבי דוסא אפילו תימא רבי דוסא ע"כ לא פליג רבי דוסא עלייהו דרבנן אלא בשעת וסתה אבל שלא בשעת וסתה מודי להו ומתניתין בשעת וסתה ור' דוסא היא וברי"תא

כגון אם לא צדקה ימים רצים וצדקה צהריס דמטמאין לה מעת לעת דהוה להו ג' עונות היום אמש ואחמול למפרע עד צהריס והשתא קנסינן לה שמי עונות ורבנן חדא הוא דקנסו ותו לא: ומשני **חכמים** השוו **מדוסיס** שלא **תחלוק צמעס** **לעס**. זמן קבוע וחלוט נמנו לה למפרע ואפילו שעתה אותו זמן מג' עונות כגון שצדקה צהריס ולא צדקה שחרית ואמש לא רצו לגרוע ולמעט זמנה הקבוע לה

אלא פסקו דצריהס שלא תמן דצרים לשיעורין: **אז"א**. להכי מטמינן לה מנהריס דאחמול דאי אחרת לא נקנס אלא עונה יתירה נמנא חוטא נשכר דאילו זו שלא צדקה עצמה ימים רצים וצדקה לה היום שחרית היתה נקנסת מעת לעת שלם ומפני שאיחרה עד הצהריס והוסיפה לחטוא לא תפסיד אלא לילה וחצי יום: **דאיתניסה**. שנאנסה שחרית ולא צדקה ללשנא דחוטא נשכר ליכא דאח נאנסה ללשנא דלא תחלוק איכא: **ד' נשים דיין שעסן**. מפני שדמייהן מסולקים ואין דם מזוי צהן: **צחולה**. צחולה דמים שלא ראתה דם מימיה ואפילו היא נשואה קרי לה צחולה והכי מפרש צמתני' ‏[שם]: **רבי דוסא אומר** **צו**. ופליגי רבנן צעלמא עליה: **אלא שלא צשעס וססה**. דכיון דראתה שלא צזמנה איכא למיחש דלמא מקמי הכי הוה דהא ליכא למימר אורח צזמנו צא: **כחמה טמא למפרע**. עד שעת הכזום. אף על גב דצראייתה דיה שעתה מטמאיןן כתמה למפרע דהא אשכחין צראייה טומאה למפרע שאם תראה שלא צשעת וסתה מטמאה למפרע: **לימא רצנן** **היא**. דלמרי שלא צשעת וסתה מטמאה למפרע: ולוקמא

שמאי פרק ראשון נדה

שאני אומר **צו**. אצל צקופה הא נמנא שרץ לחוכה ושעת מציאתה טמאה היא: **עורב אייסי ושדא**. לאחר שטלטל הקופה לזוית אחרת וצויות הראשונה לא היה: **מכדי האי ככר ספק טומאה הוא**. ספק נגע ספק לא נגע אצל אקופה לא פריך דהא לא איחחזיק טומאה צויות של צית הראשון. וכי היכי דפריך אככר מזי למיפרך אחטט ואחמטלית ולשנויי כדמשיני: **שאין צו דעס** **לישאל**. אם נגע אם לא נגע: **ספקו טהור**. דהא ‏(ט) קיימא לן‏ ספקו טמא צרה"י משום דגמרינן מסוטה שסוטה יש צה דעת לישאל אם נטמאה אם לאו: **צטומאה דרבנן**. כגון הן מעלות דחומר צקדש ‏(מגינה כ:)

צגדי פרושין מדרס לאוכלי תרומה ‏(שם יט:) ומש"ה אפילו צרה"י ספקו טהור: **עלס נדף**. דבר הקל ה"נ טומאה קלה. אית דלמרי מדף עליונו של צו ושצוש הוה דעליונו של צו מטמא ככר מן תהורה צפרק צנות כותים (לקמן דף צג:)‏ נתקו הכתוב מטומאה חמורה לטומאה קלה לומר לן דאינו מטמא אלא אוכלין ומשקין ומעיקרא כי אומציניה הכי הוה סכ"ד דעליונו של צו הוה: **שספריו**. ‏ש^והגדיל והרחיב מדמו ‏(א) שטמאה למפרע מפקידה לפקידה: **אידי דמנא מעס לעס ממעטס על יד מפקידה לפקידה**. דאזנטינך למימניה דלא תימא עס סילוק ידיה ראתה צאחד צצנת תנא נמי **צו**: **מאי טעמא דרבנן**. מאי האי שיעורא דמעט לעט דצשלמא מפקידה לפקידה דלל יחא דשמא עס סילוק ידיה ראתה אלא מעט לעט מאי שיעורא הוה: **אשה מרגשם צעלמא**. ואם איתא דעס סילוק ידיה ראתה הות מרגשת: **אם כן**. דאשה מרגשת: **סחא דיה שעהס**. ואפילו מעט לעט אחמי מטמא למפרע: **חכמים** **סקנו להן וצו**. מתני' היא ‏(לקמן יא.) פעמים היא זריכה להיות צדוקת **צו**: **שחריס**. להכשיר טהרות של לילה להוציא מכלל ספק טומאה שאם תמצא טהורה מדע שלא ראתה צלילה ולכשתמצא ערבית טמאה יצאו אלו מספקן. וזו. שצדקה עכשיו ומנאה טמאה והרי ימים רצים שלא צדקה: **הפסידה עונה**. כל טהרות שנמעסקה צהן צעונה האת הפסידוה: **מאי עונה**. דהיי שמי עונות הן היום והלילה דהיינו מעט לעט כגון אם מנאה ערבית טמאה הפסידה כל טהרות של יום ושל אמש: ומשני **עונה יסירה**. הפסידוה משום קנס שהרי הפסידוה טהרות של אמש משום קנס אצל טהרות של יום לאו קנס הוה דאי נמי צדקה שחרית ומנאתה טהורה וערבית ומנאתה טמאה הפסידה טהרות של יום דהיינו מפקידה לפקידה ממעטת על יד מעט לעט: **ג' עונות**.

כגון אם לא צדקה ימים רצים וצדקה צהריס דמטמאין לה מעת לעת דהוה להו ג' עונות היום אמש ואחמול למפרע עד צהריס והשתא קנסינן לה שמי עונות ורבנן חדא הוא דקנסו ותו לא: ומשני **חכמים** השוו **מדוסיס** שלא **תחלוק צמעס** **לעס**. זמן קבוע וחלוט נמנו לה למפרע ואפילו שעתה אותו זמן מג' עונות כגון שצדקה צהריס ולא צדקה שחרית ואמש לא רצו לגרוע ולמעט זמנה הקבוע לה אלא פסקו דצריהס שלא תמן דצרים לשיעורין: **אז"א**. להכי מטמינן לה מנהריס דאחמול דאי אחרת לא נקנס אלא עונה יתירה נמנא חוטא נשכר דאילו זו שלא צדקה עצמה ימים רצים וצדקה לה היום שחרית היתה נקנסת מעת לעת שלם ומפני שאיחרה עד הצהריס והוסיפה לחטוא לא תפסיד אלא לילה וחצי יום: **דאיתניסה**. שנאנסה שחרית ולא צדקה ללשנא דחוטא נשכר ליכא דאח נאנסה ללשנא דלא תחלוק איכא: **ד' נשים דיין שעסן**. מפני שדמייהן מסולקים ואין דם מזוי צהן: **צחולה**. צחולה דמים שלא ראתה דם מימיה ואפילו היא נשואה קרי לה צחולה והכי מפרש צמתני' ‏[שם]: **רבי דוסא אומר** **צו**. ופליגי רבנן צעלמא עליה: **אלא שלא צשעס וססה**. דכיון דראתה שלא צזמנה איכא למיחש דלמא מקמי הכי הוה דהא ליכא למימר אורח צזמנו צא: **כחמה טמא למפרע**. עד שעת הכזום. אף על גב דצראייתה דיה שעתה מטמאיןן כתמה למפרע דהא אשכחין צראייה טומאה למפרע שאם תראה שלא צשעת וסתה מטמאה למפרע: **לימא רצנן** **היא**. דלמרי שלא צשעת וסתה מטמאה למפרע: ולוקמא

מסורת הש"ס

^[א] [לקמן ה: סוטה כח:], ^[ב] [גריסת לג: ושי"ן], ^[ג] [נימות צב: ושי"ן], ^[ד] [משום פלוגמא דר' דוסא דלימא צמשה שפיר גרסי' דמנא], ^[ה] [לקמן ו...] ^[ו] [לקמן ט"ז:], ^[ז] [ח' תולין ט"ז:], ^[ח] [שי"ך צמשנה דלעיל ב.].



תורה אור השלם

- ↑ והצ"ש אר"ם צבם ודבאטי מרץ בלבבם בארצא איבינה ודרף אתם קול עלה נדף ונסו מעט תרב ונפלד ואין דרף ויקרא כו לו



הנחות הב"ח

^[א] גמ' ואיבעית איתא שלא יאה חוטא: ^[ב] רש"י ד"ה ספקו טהור דהא דקיי"ל: ^[ג] ר"ח שהפריז וכו' מדמו שחטמא למפרע: ^[ד] תוס' ד"ה כל אשה וכו' להיות צדוקת צו' סחא: ^[ה] בבה"ד אפרש לשם. י"ב צדף לט צד"ה והיוולת:



גליון הש"ס

^[א] רש"י ר"ח שהפריז שהגדיל והרחיב: כמו פירות משצ ירושלים (וכריה צ') רש"י צב"מ סט: ד"ה מפרין:



מוסף רש"י

^[א] לחודי לאב"י. כדי ששאל (חורין מ) ששיע לו מה שהשיב (ברכות ג.)